

LYSVĖS

Aiškinamasis raštas

**MOKSLO PASKIRTIES PASTATO (VAIKŲ DARŽELIO) BRAŠKIŲ G. 54, VILNIUJE, ATVIRO
ARCHITEKTŪRINIO PROJEKTO KONKURSAS (NR. 725742)**

Turinys:

1. Įžanga: trumpas projekto idėjos, vizijos pristatymas (iki 2000 žodžių).....	3
2. Architektūrinė idėja, tūriniai sprendiniai: aprašoma mokslo paskirties pastato ir sklypo sutvarkymo idėja. Mokslo paskirties pastato identiteto ir poreikių išpildymas.....	3
3. Mokslo paskirties pastato integralumo analizė: aprašoma formuojamos erdvinės struktūros santykis su aplinkine teritorija, planuojamo objekto poveikis kraštovaizdžiui ir teritorijoje susiklosčiusiems funkciniam ir erdviniam ryšiams.....	4
4. Teritorijos sutvarkymo bei transporto ir pėsčiųjų srautų sprendiniai.....	5
5. Mokslo paskirties pastato funkcinis suplanavimas: aprašomas pastato funkcinės sąrangos pagrindumas.....	6
6. Mokslo paskirties pastato apdailos medžiagiškumo sprendiniai.....	7
7. Mokslo paskirties pastato konstrukcijų apibūdinimas;.....	7
8. Mokslo paskirties pastato pagrindinių inžinerinių sprendinių apibūdinimas, energiją taupančių sprendinių , atnaujinančios energijos šaltinių taikymo, žaliųjų (tvaryjū) sprendinių panaudojimo apibūdinimas;.....	7
9. Mokslo paskirties pastato ir sklypo bendrieji rodikliai pateikiami pavyzdinėje lentelėje.....	8
10. Darželio pastato statybos trukmė, sustambinta statybos kaina į kurią būtų įtrauktos visos aplinkos tvarkymo ir kitos su objekto statyba susijusios išlaidos.....	8

1. Įžanga: trumpas projekto idėjos, vizijos pristatymas (iki 2000 žodžių)

Darželio projekto idėja: architektūra apsupti esamas įvairių medžių grupes ir taip sukurti neatsiejamą ryšį tarp pastato ir gamtinės aplinkos. Šis ryšys išreiškiamas išnaudojant esamą šlaitą ir augaliją taip sukuriant natūralų žaidimų ir patyrimų lauką būsimiems pastato naudotojams. Tuo siekiama nuo pat mažens ugdyti supratimą apie gamtos svarbą mieste ir jos įtaką vaikų vystymuisi.

Darželis projektuojamas sklype, kuris ilgą laiką buvo neišnaudotas. Tik dalis sklypo turi aiškią žaidimų aikštelės paskirtį. Skersai sklypo praminti takai byloja apie tai, žmonės renkasi kirsti šį sklypą judėdami savais tikslais. Šiuo projektu siekiama, kad darželis taptų vietos gyventojų traukos centru, suteikiant galimybę čia rengti įvairias bendruomenines veiklas. Taip pat pačią darželio teritoriją pritaikant aplinkinių kvartalų vaikų žaidimams.

Darželio architektūrą kuriama atsižvelgiant į aplinkinės teritorijos architektūrinę raidą. Iš plytinių daugiabučių kvartalų pasiskolinama raudona spalva leidžia pastatui įsilieti į teritoriją ir netapti svetimkūniu. O natūralios apdailos medžiagos priartina pastatą prie jautrios gamtinės aplinkos. Pastato tūriai kuria vidaus ir lauko erdves, kurios skatina bendradarbiavimą, gamtos pažinimą ir atliepia nusistovėjusios architektūrinės situacijos bruožus. Taip siekiama darželio auklėtiniams parodyti, kad architektūra yra jungtis tarp praeities - Jeruzalė - ir ateities - darželio vaikai.

2. Architektūrinė idėja, tūriniai sprendiniai: aprašoma mokslo paskirties pastato ir sklypo sutvarkymo idėja. Mokslo paskirties pastato identiteto ir poreikių išpildymas

Pastato architektūrinė idėja - tarpusavyje sukirsti stačiakampiai tūriai, kurių centre integruojama esama medžių grupė. Ši medžio grupė tampa jėgimo akcentu ir pabrėžia pastato artumą su gamta. Susikertantys tūriai išsišakoja nuo pagrindinio jėgimo į šiaurės, pietų ir šiaurės rytų kryptis, taip reaguodami į sklypo formą ir kvartalo užstatymą. Susikertančių tūrių kampuose suformuojamos pusiau uždaros erdvės įgauną skirtingas funkcijas. Pastato tūriai suskaidomi į mažesnes dalis siekiant sklandžiau įveikti sklype esantį šlaitą ir sumažinti pastato mastelį priartinant jį prie darželio funkcijai būdingo dydžio.

Sklypo idėja remiasi šlaito integracija į žaidimų kiemą ir atskirų sklype talpinamų funkcijų atskyrimu. Išsišakojęs pastato tūris sklypą dalija į tris dalis. Šiaurinėje dalyje formuojamos erdvės pritaikytos bendruomenės poreikiams, taip pat ir ūkinio kiemo dalis. Pietryčių pusėje suformuota erdvė - žaidimų kiemas, kuriame talpinami žaidimų ir pažinimo įrenginiai. Vakarinėje dalyje projektuojama reprezentacinė darželio jėgimo erdvė. Čia paliekama erdvė susitikimams, vaikų palydėjimui į grupes. Sklypo šlaitas išnaudojamas sukuriant tris terasas. Pietinėje dalyje formuojama plokštuma, kuri tampa pagrindine žaidimų aikštele. Vidurinioji terasa prisišlieja prie pastato ir čia kurdinami žaidimo, pažinimo įrenginiai, stoginės, smėlio dėžės, takai ir čiuožyklos. Šiaurinėje pusėje suformuojama plokštuma naudojama įvairiai bendruomenės veiklai.

Ryšys su aplinka

Darželis projektuojamas teritorijoje su nusistovėjusiu užstatymu. Atsižvelgiant į tai siūloma darželio tūriu suformuoti pusiau uždaro kvartalo užstatymą, kuris leistų Maumedžių g. Tapti judresne kvartalo dalimi, o vidinį kiemą atsirandantį tarp daugiabučių gyvenamųjų namų ir darželio priartintų prie perimetriškai suformuoto kiemo morfotipo.

Ryšys su gamta

Siekiant kuo glaudesnio ryšio su esamais želdiniais išsaugomi beveik visi sklype esantys medžiai ir dalis jų integruojama į pastato architektūrą. Pastato santykis su esamais medžiais leidžia formuoti pusiau uždaras erdves, kurios įgauną aiškias funkcijas. Sklype išsaugomas natūralus reljefas. Vietomis jis pabrėžiamas ir išnaudojamas kaip vaikų žaidimų aikštelės dalis. Pietinėje sklypo dalyje esanti medžių grupė plėtojama ir

sujungiama su pietuose besiribojančia parko teritorija. Taip sukuriamas nepertraukiamas vizualinis-gamtinis ryšys tarp parko ir kvartalo želdinių grupių sujungiant šiuos atskirus želdinius į taką vedantį link parko.

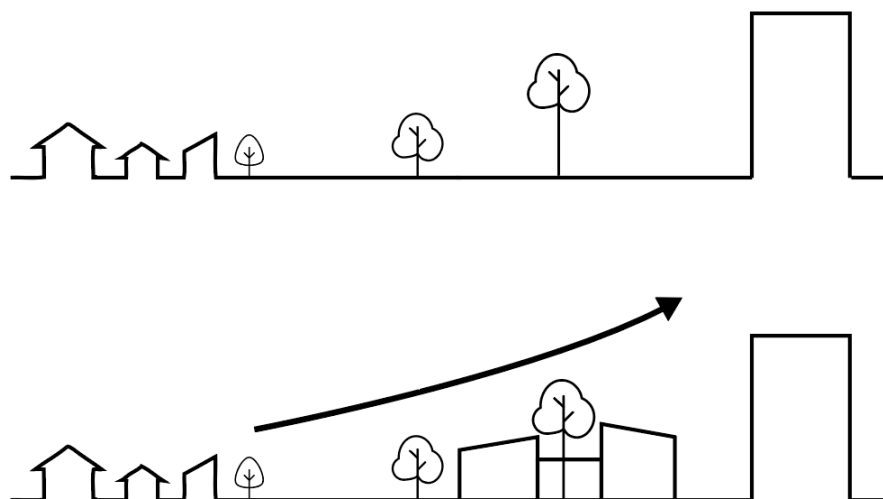
3. Mokslo paskirties pastato integralumo analizė: aprašoma formuojamos erdvinės struktūros santykis su aplinkine teritorija, planuojamo objekto poveikis kraštovaizdžiui ir teritorijoje susiklosčiusiems funkciniam ir erdviniam ryšiams

Kvartale dominuoja laisvo užstatymo morfotipas. 5-9 aukštų daugiabučiai namai pastatyti laisvai, sukuriant pusiau perimetrinio užstatymo iliuziją apjungus namus viena kraštine. Kvartalo centre taip formuojamas vidinis kiemas, su viena atvira kraštine iš Maumedžių g. Kitapus Maumedžių g. matyti kur kas smulkesnio mastelio (2-3) aukštų blokuotų vienbučių gyvenamųjų namų grandinės, kurios reaguoja į gatvių formuojamas linijas, bet nesukuria tikro perimetrinio užstatymo. Darželio pastatu siūloma užbaigti formuoti kvartalo viešas ir privačias erdves, užstatant pastato tūrį lygiagrečiai Maumedžių g. kraštinei.

Pagrindinę projekto urbanistinę idėją sudaro šie sprendiniai:

1. Kuriami tūriai aiškiai suformuoja perimetrinį užstatymą. Kuriama atskirtis tarp viešų ir privačių erdvių. Suformuojamas saugios aplinkos vidinis kiemas ir viešosios paskirties erdvės aplink pastatą.
2. Atsižvelgiama į abipusį Maumedžių g. užstatymo tipą ir aukštingumą. Projektuojamo darželio architektūra veikia kaip pereinamasis modulis tarp smulkaus mastelio gyvenamųjų namų ir stambių daugiabučių gyvenamųjų namų.
3. Įvertinami esami ir siūlomi nauji funkciniai ryšiai aplink sklypą ir jame išnaudojant būsimus žmonių judėjimo srautus susidariusius po pastato statybos.

Projektu siūloma kuo labiau tausoti esamą kraštovaizdį, saugomos atskiros medžių grupės, jos integruojamos į pastato architektūrą. Išsaugomas ir įveiksminamas žymesnis reljefo perkritimas per visą sklypą

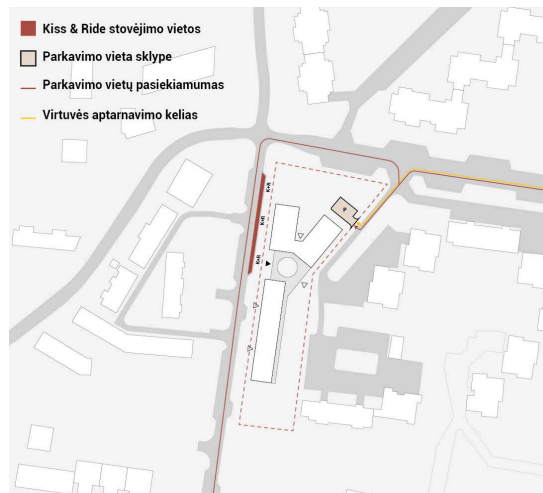
4. Teritorijos sutvarkymo bei transporto ir pėsčiųjų srautų sprendiniai

Teritorijos sutvarkymas

Teritorijos sutvarkymo sprendiniai atliepia sklypo funkcinių zonų poreikius. Sklypo šiaurinėje dalyje sukuriama viešoji erdvė/parkelis, kuris bus naudojamas bendruomenės poreikiams, taip pat darželio švenčių metu. Pietryčių pusėje projektuojama darželio lauko žaidimų ir edukacinė erdvė.

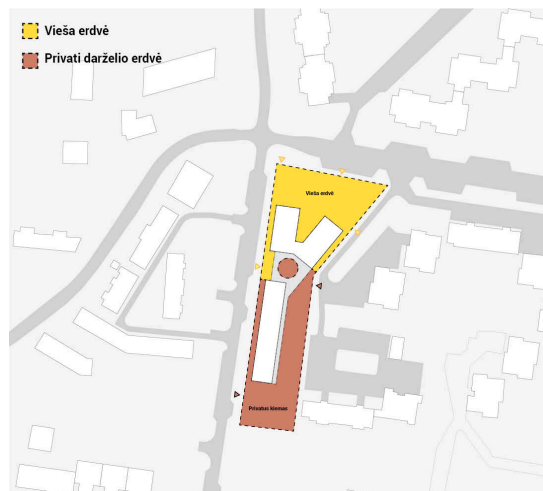
Transportas

Sklype projektuojama automobilių stovėjimo aikštelė talpinanti penkis automobilius. Aikštelė projektuojama šiaurinėje sklypo dalyje, netoli administracinių patalpų. Į aikštelę patenkama iš Braškių g. pusės. Virtuvės aptarnavimas vyksta iš tos pačios aikštelės, šiaurinėje sklypo dalyje. Projektuojamas tiesioginis patekimas į virtuvės patalpas iš lauko su galimybe pervežti maisto produktus kuo arčiau virtuvės. Maumedžių g. numatomos Kiss&Ride stovėjimo vietos skirtos vaikams pristatyti į darželį. Į darželio grupes veda keli skirtingi įėjimai iš Maumedžių g. pusės leidžiantys tėvams su vežimėliais privažiuoti prie pat darželio grupių patalpų.

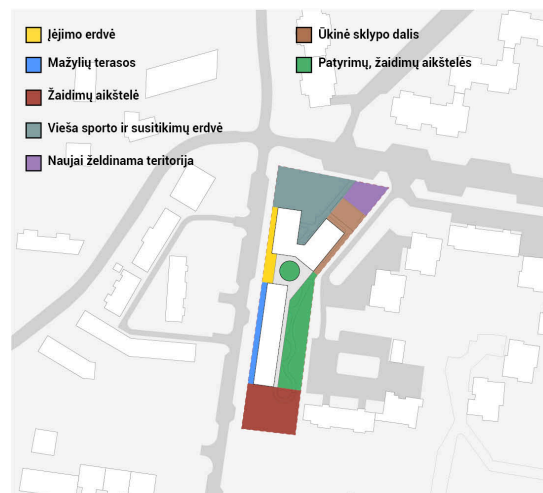
Viešos ir privačios erdvės sklype

Sklypas dalinamas į viešas ir privačias erdves. Viešos erdvės projektuojamos sklypo šiaurinėje dalyje. Viešoji sklypo dalis pritaikoma bendruomenės veiklos poreikiams. Ši teritorija atvira visu paros metu ir nėra aptveriama. Privati sklypo dalis projektuojama pietinėje ir rytinėje sklypo dalyse. Šioje dalyje įrengiamos vaikų edukacinės erdvės, žaidimų aikštelės, dangos ir įrenginiai. Ši darželio dalis tampa prieinama bendruomenei ir aplinkinio kvartalo vaikams po darbo valandų. Privačių erdvių kontrolė atliekama įrengiant jeigos valdymo priemones

Sklypo funkcinis zonavimas

Sklypas zonuojamas į kelias skirtingas funkcines zonas. Šiaurinėje dalyje numatomos viešos funkcijos, taip pat ir pastato ūkio, aptarnavimo erdvės. Vakarinėje pastato dalyje projektuojama įėjimo erdvė su mažu skveru priešais pagrindinį įėjimą į pastatą. Taip pat vakarinėje dalyje projektuojamos mažųjų darželio auklėtinių terasos, kurios leis vaikams džiaugtis grynu oru nenuolstant nuo darželio grupės. Pietinėje ir pietryčių dalyje projektuojamos aktyviosios sklypo zonos. Čia įrengiamos stoginės, žaidimų aikštelės, supynės ir kiti įrenginiai skirti darželio veiklai. Ši sklypo dalis gali būti naudojama kaip kvartalo žaidimų aikštelė po darželio darbo valandų.

Parkavimo sprendimai

Automobilių stovėjimo aikštelė bei aptarnaujamojo transporto privažiavimas projektuojami šiaurinėje sklypo dalyje. Aikštelėje numatomos 5 vietos, iš kurių viena skirta žmonėms su negalia. Prie administracinio ir pagrindinio įėjimo projektuojamos dviračių parkavimo vietos

Paskirtis	Minimalus automobilių stovėjimo vietų skaičius	Numatomas mokinių / darželinukų skaičius	Vietų poreikis, vnt.
Vaikų darželiai, lopšeliai	1 vieta 40 vaikų	160	4
Projektuojamos 5 vietos, iš kurių viena (A tipo) skirtos ŽN			

Dviračių stovėjimas pagal galiojančius teisinius dokumentus darželio paskirties pastatams netaikomas, bet siekiant akcentuoti tvarias judumo priemones įrengiamos dvi dviračių parkavimo aikštelės: prie administracinio ir pagrindinio įėjimo.

Paskirtis	Minimalus automobilių stovėjimo vietų skaičius	Numatomas darželinukų skaičius	Vietų poreikis, vnt.
Darželis	1 vieta 20 mokinių	160	8
Projektuojama 14 stovėjimo vietų			

Pėsčiųjų srutai

Pagrindiniai įėjimai į pastatą projektuojami Vakarinėje pastato dalyje iš gatvės pusės. Čia yra galimybė arti įėjimo įrengti Kiss&Ride stovėjimo vietas. Patekimas į sklypą ir pastatą galimas iš Braškių ir Maumedžių gatvių. Artimiausia viešojo transporto stotelės: Maumedžių arba Jeruzalės stotelės. Darželio pastatas lengvai pasiekiamas šaligatviais.

Apželdinimas

Sklype auga kelios medžių grupės, kuriančios vietos identitetą. Dominuoja lapuočiai, kurie šiltuoju sezonu mesdami šešėlį kuria patrauklų mikroklimatą. Kraštovaizdžio architektūros sprendiniai suprojektuoti taip, kad būtų išsaugoma ir eksponuojama kuo daugiau sklype augančių želdinių grupių ir pavienių brandžių medžių. Nauji medžiai numatomi šiaurinėje ir pietinėje sklypo dalyje, praplėčiant esamas medžių grupes. Taip pat atsižvelgiant į paruoštą rekonstravimo projektą, pasiūlyme vaizduojami nauji medžiai palei Maumedžių gatvę bei pėsčiųjų jungtį tarp Braškių g. ir parkelio sklypo pietinėje dalyje.

Teritorijoje planuojamos žemę dengiančių krūmų masių bei žolinių medingų augalų salelės. Jos dėstomos tarp medžių viešojoje sklypo dalyje bei uždaramo kieme palei taką. Ten kur norisi pridengti ar sukurti jaukesnes erdves, numatomos gyvatvorės arba pavieniai krūmai.

5. Mokslo paskirties pastato funkcinis suplanavimas: aprašomas pastato funkcinės sąrangos pagrindumas

Pastatas sudarytas iš dviejų korpusų. Viename iš korpusų dėstomos darželio grupės ir jų priklausiniai, kitame - šokių bei muzikos salės, neformalaus ugdymo, aptarnavimo bei personalo patalpos. Korpusai apjungiami vieno aukšto tūriu.

Pagrindinis pastato įėjimas planuojamas iš Maumedžių gatvės. Įėjimo hole numatoma budėtojo erdvė, Interesantų priėmimo vieta bei nedidelis amfiteatras, kuris gali būti išnaudojamas edukacijoms, žaidimams,

skaitymui ir kitoms veikloms. Erdvės akcentas - atriumas apglėbiantis sklypo centre esančius medžius. Kuriami vizualiniai ryšiai, masinantys vaikų smalsumą. Sporto bei renginių salės projektuojamos netoli įėjimo holo - tai leidžia erdves patogiai išnaudoti bendruomenės reikmėms.

Į darželio grupių korpusą galima patekti koridoriais iš pagrindinio holo arba per dvi laiptines tiesiai iš lauko. Pirmame aukšte projektuojamos universalios grupių patalpos su lauko terasomis, kurios gali būti išnaudojamos šiltuoju sezonu. Antrame aukšte grupių patalpos turi tiesioginį išėjimą į lauką, kuriuo sklandžiai patenkama į aptvertą žaidimų bei patyrimų erdvę.

Personalo įėjimas projektuojamas šiaurinėje pastato dalyje, netoli automobilių bei dviračių aikštelės. Administracijai, aptarnaujančiam personalui bei specialiajai pagalbai skirti kabinetai planuojami antrame aukšte. Neformalaus ugdymo klasės išskirstomos per du aukštus. Virtuvės bei skalbyklos blokai numatomi pirmame aukšte. Patogiam aptarnavimui virtuvės blokui numatomas tiesioginis patekimas iš lauko.

Pastato rūsyje planuojama priedanga, sandėliavimo bei techninės patalpos.

6. Mokslo paskirties pastato apdailos medžiagiškumo sprendiniai

Pastatų apdailai pasirinktos natūralios, daugiausia atsinaujinanties ištekliams priskiriamos apdailos medžiagos. Naudojamos medienos dailylentės tonuojamos natūralia dažyve siekiant priartinti fasado medžiagiškumą prie teritorijai būdingos raudonos spalvos. Dailylentės montuojamos vertikaliai ir horizontaliai sukuriant skirtingo rašto piešinius ir pabrėžiant fasade iškertamus langų stačiakampius. Jungiantieji pastato tūriai daugiausia vitrininiai su medžiu apkaltas karnizais. Vitrinos ir langai gaminami iš klijuotos medienos konstrukcijos, apkaustomi aliuminiu iš lauko pusės. Dalis stogo dengiama valcuota, rausva spalva dažoma skarda. Kita dalis apželdinama šilokų kilimu. Viduje naudojamas tinkas, medžio dailylentės.

7. Mokslo paskirties pastato konstrukcijų apibūdinimas;

Darželio paskirties pastatas, kurio aukščiausio aukšto grindų altitudė viršija 3m ir jame vienu metu gali būti daugiau nei 100 vaikų priskiriamas I atsparumo ugniai laipsniui, todėl jame negalima naudoti medinių laikančių konstrukcijų. Todėl pasirenkama pastatą konstruoti iš gelžbetonio karkaso, tarpus tarp sijų ir kolonų užpildant medžio/betono blokeliais leisiančiais daugiau nei 50% pastato sukonstruoti iš atsinaujinančių konstrukcinių medžiagų. Rūsio patalpoms naudojamas ištisinis gelžbetonis siekiant sukurti priedangos funkcijas atitinkančias erdves pastato rūsyje. Stogas konstruojamas iš medinių, klijuotų sijų. Perdangos plokščiame stove montuojamos ant profiliuoto pakloto.

Lauke esančios stoginės konstruojamos iš metalinių kolonų ir metalinio pakloto.

8. Mokslo paskirties pastato pagrindinių inžinerinių sprendinių apibūdinimas, energiją taupančių sprendinių, atsinaujinančios energijos šaltinių taikymo, žaliųjų (tvariųjų) sprendinių panaudojimo apibūdinimas;

Pastatas projektuojamas A++ energinio naudingumo klasės ir jame diegiamos energiją taupančios inžinerinės sistemos. Pastato vėdinimui naudojami rekuperatoriai padeda išsaugoti šilumos energiją skiriamą pastato šildymui. Apšvietimo sistema su automatine išjungimo funkcija leidžia tausoti elektros energiją skirtą patalpų apšvietimui. Pastato išorėje montuojami stogeliai saugantys darželio patalpas nuo tiesioginių saulės spindulių vasaros metu. Patalpų viduje taip pat naudojamos žaliuzės ir roletai apsaugo patalpas nuo perkaitimo vasaros metu. Ant pastato stogo įrengiama saulės elektrinė. Taip pat pastato naudotojai bus raginami rinktis ekologiškas transporto priemones: įrengiami dviračių stovai, elektrinių dviračių ir paspirtukų įkrovimo stotelės ir automobilių įkrovimo stotelės. Ketinama kaupti lietaus vandenį ir jį naudoti sklypo laistymui, priežiūros tikslams.

9. Mokslo paskirties pastato ir sklypo bendrieji rodikliai pateikiami pavyzdinėje lentelėje

BENDRIEJI STATINIO RODIKLIAI				
Eil. Nr.	Pavadinimas	Mato vienetas	Kiekis	Pastabos
Žemės sklypas				
	Žemės sklypo plotas	m ²	5090	
	Žemės sklypo užstatymo intensyvumas	%	40	
	Žemės sklypo užstatymo tankis	%	34	
	Pastato užstatymo plotas	m ²	1741	
	Kietų dangų plotas žemės sklype	m ²	525	
	Želdynų plotas žemės sklype	m ² /%	2549/51	
	Automobilių stovėjimo vietų skaičius žemės sklype	vnt.	5	
	Dviračių stovėjimo vietų skaičius žemės sklype	vnt.	14	
	Vaikų poreikiams skirtų žaidimo aikštelių bendras plotas	m ²	1045	
Pastatas				
	Pastato bendrasis plotas	m ²	2592	
	Pastato rūšio plotas	m ²	539	
	Pastato tūris	m ³	16380	
	Pastato aukštų skaičius	vnt	2	
	Pastato aukštis	m	11.02	Skaičiuojama nuo vidutinės užstatymo altitudės
	Pagrindinis plotas	m ²	1720	
	Pagalbinis plotas	m ²	872	Į pagalbiniį plotą įtraukta priedanga
Kiti duomenys				
	Vaikų skaičius	vnt.	160	
	Vaikų grupių skaičius	vnt.	8	
	Plotas 1 (vienam) vaikui	m ² / vnt.	4.30	Skaičiuojamas darželio grupių plotas

10. Darželio pastato statybos trukmė, sustambinta statybos kaina į kurią būtų įtrauktos visos aplinkos tvarkymo ir kitos su objekto statyba susijusios išlaidos

Statybos trukmė

Numatoma statybos trukmė **18-24** mėnesių.

Sustambinta statybos kaina

Prognozuojama statybos vertė yra **6090000,00** Eur be PVM.

Į šią sumą įtrauktos visos aplinkos tvarkymo ir kitos su objekto statyba susijusios išlaidos, bet neįtrauktos pastato baldų ir įrangos pirkimo išlaidos.